

Хмельницький національний університет

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

*Програма і методичні рекомендації
для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою*

*«Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості»
(швейні вироби)*

Хмельницький 2021

Виробнича практика: програма і методичні рекомендації для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою 015.36 «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості» (швейні вироби) / уклад. : Г.В. Красильникова, О.В. Міщенко, В.В. Білик. – Хмельницький : ХНУ, 2021. – 13 с.

Укладачі: Красильникова Г. В., д-р пед. наук, доц.;
Міщенко О. В., канд. тех. наук, ст. викл.;
Білик В. В., канд. пед. наук, ст. викл.

Відповідальний
за випуск: Андрощук І. П., д-р пед. наук, доц.

ВСТУП

Виробнича практика є складовою підготовки магістрів з професійної освіти за спеціальністю 015.36 «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості», що проводиться на підприємствах швейної галузі усіх форм власності.

Програма та методичні рекомендації до виробничої практики розроблені у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки фахівців «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості (швейні вироби)» другого (магістерського) рівня вищої освіти і визначають загальну структуру практики, види і перелік завдань, рекомендації щодо її проходження.

Предметом виробничої практики є організація виробничих процесів проектування та виготовлення сучасних моделей одягу, методи оброблення та обладнання, що використовуються на швейних підприємствах.

1 МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Мета виробничої практики – набуття здобувачами вищої освіти досвіду щодо організації виробничих процесів проектування та виготовлення сучасних моделей одягу, оволодіння методами оброблення на базі сучасного обладнання, що використовуються на швейних підприємствах, формування умінь та компетентностей для успішної професійної діяльності інженера-технолога.

Завдання виробничої практики:

- закріплення, поглиблення та систематизація теоретичних знань з технології виготовлення швейних виробів, отриманих здобувачами вищої освіти в процесі вивчення з профільних дисциплін;
- ознайомлення з виробничою програмою та основними техніко-економічними показниками підприємства.
- ознайомлення з виробничими процесами структурних підрозділів швейного підприємства;
- вивчення організації роботи основних структурних підрозділів підприємства, робочих місць та їх технічне оснащення;
- вивчення технічної документації та ознайомлення з вимогами до її оформлення;
- робота дублером інженера-технолога з формуванням професійних умінь і навичок, необхідних для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в структурних підрозділах швейних підприємств;
- виховання потреби постійного оновлення спеціальних знань та їх

творчого застосовування в практичній діяльності.

Студент, який успішно завершив вивчення освітнього компонента, повинен знати правові та етичні норми і дотримуватися їх у професійній діяльності; знати принципи управління персоналом та ресурсами підприємства; уміти формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців та широкого загалу; обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проектів у галузі технології виробів легкої промисловості (швейні вироби) з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень, використовувати сучасні методи обробки та інтерпретації інформації, у т. ч. інформаційні технології та ресурси у професійній діяльності (ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 18, ПРН 21, ПРН 22), а також демонструвати засвоєння таких програмних результатів навчання в галузі технології виробів легкої промисловості (швейні вироби):

ПРН 12. Аналізувати і оцінювати стан господарської діяльності підприємств галузі відповідно до спеціалізації та ризику за умов неповної інформації та суперечливих вимог.

ПРН 13. Визначати, критично оцінювати ключові тренди соціально-економічного розвитку галузі відповідно до спеціалізації та ризику їх упровадження або застосовування в інноваційній діяльності.

ПРН 14. Обґрунтовувати підприємницькі ідеї і обирати відповідне проектній діяльності програмне забезпечення та інструменти (дослідження ринку, статистичний аналіз, порівняльні показники тощо).

ПРН 15. Уміти проводити експертну оцінку якості товарів і послуг у галузі спеціалізації.

ПРН 18. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей і застосовувати одержані знання, уміння і навички для вирішення практичних задач і проблем у галузі технології виробів легкої промисловості (швейні вироби).

ПРН 20. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання у виробничій сфері, формулювати висновки за його результатами та готувати результати розробок до оприлюднення.

ПРН 21. Знати особливості роботи сучасного технологічного обладнання та уміти модернізувати технологічні процеси виготовлення швейних виробів на основі його використання.

ПРН 22. Уміти проектувати конкурентоспроможні моделі одягу на основі використання новітніх матеріалів, сучасних методів проектування, інформаційно-комп'ютерних технологій та швейного обладнання.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ, ФОРМИ І МЕТОДИ ЇЇ КОНТРОЛЮ

Відповідно до навчального плану, виробнича практика проходить протягом 3 тижнів другого навчального семестру на підприємствах швейної промисловості – юридичних особах різних форм власності і типів господарювання. Організація практики проводиться на базі підприємств, з якими укладено угоди. Студенти, за погодженням із завідувачем кафедри, можуть самостійно обирати бази практики. В цьому випадку студент надає відношення з підприємства, де він буде проходити практику.

Проходження виробничої практики відбувається під керівництвом двох керівників: викладача кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва Хмельницького національного університету, який обов'язково має науковий ступінь та керівника від підприємства, якій займає керівну посаду.

Перед початком практики керівник практики від університету проводить установчі збори для ознайомлення студентів із програмою практики, методикою збору матеріалів та вимогами до змісту і оформлення звіту, критеріями оцінювання результатів практики, вимогами до діяльності студентів та контролю з боку керівників практики, правилами поведінки на підприємстві під час практики. Під час зборів студент отримує необхідні документи для проходження практики (направлення на практику, щоденник).

При неявці на практику з поважних причин, студенту надається можливість проходження практики в період канікул за індивідуальним графіком. У разі неявки на практику без поважних причин, студент відраховується з університету як такий, що не виконав графік навчального процесу.

3 ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Під час проходження практики студент вивчає: структуру підприємства; організацію роботи основних цехів підприємства; порядок розробки, заповнення та узгодження нормативно-технічної документації на усіх етапах виробництва. Рекомендований календарний графік проходження виробничої практики подано у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Календарний графік проходження виробничої практики

Назва роботи	Тижні практики		
	1	2	3
1. Загальне ознайомлення з підприємством, виробничою програмою та основними техніко-економічними показниками підприємства. Вивчення організації роботи підприємства.	+		
2. Вивчення організації роботи основних цехів (підготовчого, експериментального, розкрійного та швейного) та відділів.	+		
3. Вивчення змісту технологічних процесів швейного цеху підприємства. Виконання обов'язків дублера інженера-технолога.	+	+	+
4. Оформлення звіту з виробничої практики та щоденника практики, підготовка до захисту.			+

Характеристика видів робіт

1. Загальне ознайомлення з підприємством, виробничою програмою та основними техніко-економічними показниками підприємства. Вивчення організації роботи підприємства.

Загальне ознайомлення з виробничою структурою підприємства та з правилами його внутрішнього розпорядку і техніки безпеки проводиться керівником практики від підприємства.

Студенти вивчають виробничу програму та основні техніко-економічними показниками підприємства, асортимент продукції, що виготовляється, ринок збуту та перспективні напрями розвитку підприємства. Знайомляться з системою управління підприємством, у тому числі управління якістю продукції, принципами заохочення та стимулювання працівників.

2. Вивчення організації роботи основних цехів (підготовчого, експериментального, розкрійного та швейного) та відділів

Підготовчий цех. Функції цеху і організація робіт. Приймання та розпаковування тканин. Організація приймання матеріалів. Документація кількісного приймання тканин. Обладнання і пристосування для приймання і розпаковування кіп. Види упаковки тканин, способи транспортування нерозпакованої і розпакованої тканини. Способи зберігання тканин в зоні приймання і розпаковування. Контроль якості, промірювання довжини і ширини кусків тканин.

Послідовність роботи і техніка розбраковування тканин, вимірювання довжини і ширини кусків тканин, що надійшли на підприємство. Вимоги, що висуваються до операцій розбраковування і вимірювання довжини і ширини тканини. Документальне оформлення

розбрактованих тканин. Обладнання, що застосовується для промірювання і розбрактовування тканин, його технологічна характеристика. Транспортні засоби, що застосовують для подачі тканини на місце її розбрактовування і промірювання. Способи зберігання тканини біля розбрактовувальних верстатів. Зберігання розбрактованої тканини.

Вимоги, що ставляться до зберігання тканин після розбрактовування. Способи зберігання розбрактованої тканини. Транспортні засоби, що використовуються для подачі тканини на місце зберігання. Термін зберігання тканини. Умови зберігання тканин: вологість, температура, освітлення.

Напрями подальшої механізації робіт щодо приймання, розпаковування, транспортування і зберігання тканин.

Експериментальний цех. Функції цеху і організація робіт. Завдання цеху у сфері розширення асортименту. Використання автоматизованого проектування одягу.

Модельно-конструкторська група та її функції. Питома вага моделей, що розробляються художниками цеху. Кількість моделей, що підготовлюються цехом до запуску у швейні цехи. Нормативно-технічна документація, що розробляється на модель.

Технологічна група. Завдання групи. Обладнання, що застосовується для виготовлення експериментальних зразків моделей.

Лекальна група. Завдання групи. Способи визначення площі лекал. Характеристика обладнання, що застосовується. Градація лекал. Методи градації лекал. Автоматична градація лекал по розмірах-зростах. Виготовлення лекал і трафаретів. Обладнання та матеріали, що використовують для виготовлення лекал і трафаретів, їх характеристика. Економічна ефективність застосування трафаретів. Контроль якості лекал і трафаретів. Умови зберігання і термін придатності лекал і трафаретів. Обладнання для зберігання лекал, його характеристика.

Група нормування. Завдання групи. Методика нормування витрат тканин. Розрахунок норм на крейдування, на настил, технічної і фондової норм. Міжлекальні втрати. Заходи щодо зменшення міжлекальних втрат. Способи отримання копій розкладок лекал у натуральну величину і в масштабі, їх економічна ефективність. Характеристика обладнання для копіювання розкладок лекал. Економічна ефективність застосування крейдувань, трафаретів і копій розкладок лекал. Типові схеми розкладок лекал і техніка їх виконання. Шляхи подальшого вдосконалення роботи експериментального цеху.

Розкрійний цех. Функції цеху і організація робіт. Операції розкрійного цеху і їх призначення. Технологічні характеристики обладнання, що застосовується в цеху.

Транспортування текстильних матеріалів і напівфабрикатів у розкрійний цех. Способи настилання текстильних матеріалів в залежності від

їх виду і властивостей. Види і розміри настилів. Обладнання і пристосування, що застосовують для настилання. Контроль якості настилів. Клеймування і знімання настилів. Технічні умови на виконання розкладок лекал. Відсотки відходів і втрат тканини та заходи щодо їх зменшення. Контроль якості крейдування. Робоче місце крейдувальника.

Процес розкраювання настилів текстильних матеріалів на частини. Технологічна характеристика розкрійних машин. Догляд за розкрійними машинами і заходи щодо техніки безпеки.

Контроль якості крою. Дефекти, що виникають при розрізуванні текстильних матеріалів, їх причини і способи усунення. Виконання крейдувань на матеріалах з текстильними дефектами.

Комплектування і нумерування деталей крою верху, підкладки і прикладу. Характеристика обладнання для нумерації деталей крою. Підготовка крою до пошиття. Характеристика дільниці дублювання деталей, обладнання, яке використовується. Упакування, транспортування і зберігання готового крою. Транспортування крою у швейні цехи.

Швейний цех. Функції цеху і організація робіт. Взаємозв'язок швейного цеху з іншими цехами. Правила внутрішнього розпорядку. Тип виробництва (одиничне, серійне, масове). Об'єм виробництва (малої, середньої та великої потужності). Випуск виробів у зміну. Кількість робітників у потоці. Структура цеху (несекційні, секційні), режим роботи (кількість змін). Асортимент виробів, що виробляється цехами. Кількості виробів, що одночасно виготовляються у потоці (одномодельні, багатофасонні). Спосіб запуску моделей в потік (послідовний, послідовно-асортиментний, циклічний). Спеціалізація робочих місць. Транспортних засобів для переміщення напівфабрикатів.

Розміщення в цеху поточкових ліній виготовлення швейних виробів. Типи потоку (агрегатні, конвеєрні, агрегатно-групові (АГП), кругові (ПМС)). Характеристика типів процесів, що застосовуються. Принципи розбиття технологічного процесу на секції. Вид запуску деталей в технологічному процесі пошиття виробів (одиначним або пачковий), ліміти напівфабрикатів на запуску, випуску, між секціями. Міжсекційний запас напівфабрикатів, його значення для безперебійної роботи секцій. План швейного цеху в масштабі М 1:50 або М 1:100.

Відділ технічного контролю (ВТК). Функції відділу і організація робіт. Організаційна побудова служби управління якістю на підприємстві. Оцінка якості продукції, яка випускається на підприємстві. Планування контролю якості і технічних засобів контролю. Збір інформації про якість виробничих процесів та її аналіз. Методи контролю якості продукції. Форми і види технічного контролю: попередній, проміжний і остаточний. Вхідний контроль якості сировини (основних і допоміжних матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів, інструментів).

3. ВИВЧЕННЯ ЗМІСТУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ШВЕЙНОГО ЦЕХУ ПІДПРИЄМСТВА. ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ ДУБЛЕРА ІНЖЕНЕРА-ТЕХНОЛОГА

Рисунки та технічний опис двох моделей виробів, які виготовляються на підприємстві. Характеристика технологічних властивостей матеріалів (верх, підкладка, приклад) обраних виробів. Перелік та технологічна характеристика обладнання та засобів малої механізації для виготовлення обраних виробів. Складальні схеми обробки основних вузлів обраних моделей швейних виробів. Технологічна послідовність на одну із вибраних моделей з врахуванням методів обробки. Контроль якості виконання операцій. Характеристика малоопераційної технології виготовлення виробів.

Виконання обов'язків дублера інженера-технолога.

Ознайомлення з посадовими та службовими обов'язками інженера-технолога. Характеристика видів робіт, які виконує технолог. Посадові та штатні обов'язки технолога швейного цеху. Характеристика видів робіт, які виконував у якості дублера інженера-технолога.

4 ЗВІТНІСТЬ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Результати проходження виробничої практики студент відображає у щоденнику та звіті (пояснювальна записка і додатки).

У щоденнику з практики студент щоденно занотовує види робіт, що виконує. Загальну характеристику підприємства подають у звіті до практики. Додаткові матеріали, зібрані під час практики надаються у додатках (рисунки виробів та їх технічний опис, технологічна послідовність на виготовлення виробу, конфекційні карти, характеристика обладнання, зразок заповнення стандартних форм технічної документації тощо). Обсяг звіту – 25–30 аркушів формату А-4.

Також у щоденнику, керівник практики від підприємства подає характеристику щодо роботи студента під час проходження практики і оцінює його діяльність за чотирибальною шкалою.

Наприкінці практики керівник від підприємства перевіряє оформлення щоденника та звіт з практики, підписує і засвічує їх печатками підприємства.

Рекомендована структура звіту з виробничої практики

Титульний аркуш (Додаток А)

Зміст

Вступ

1. Загальні відомості про підприємство.
2. Характеристика основних цехів та відділів
  - 2.1 Підготовчий цех
  - 2.2 Експериментальний цех
  - 2.3 Розкрійний цех
  - 2.4 Швейний цех
  - 2.5 Відділ технічного контролю (ВТК)
3. Стислий аналіз використання сучасних матеріалів і прогресивних методів та сучасних технологій обробки вузлів швейних виробів
4. Самоаналіз роботи в якості дублера інженера-технолога.

Висновки

Додатки

Структура звіту з виробничої практики може корегуватися за погодженням з керівником від університету відповідно до умов реального виробництва, його потужності.

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Пояснювальну записку звіту з практики виконують на аркушах формату А4 (210 мм×297 мм), шрифтом Times New Roman чорного кольору прямого накреслення через півтора міжрядкові інтервали кеглем 14, береги такої ширини: верхній і нижній – не менше ніж 20 мм, лівий – не менше ніж 25 мм, правий – не менше ніж 10 мм. Розмір шрифту для написання заголовків у рядках і колонках таблиць та пояснювальних даних на рисунках і в таблицях встановлює виконавець документа. Абзацний відступ має бути однаковий упродовж усього тексту й дорівнювати п'яти знакам (для шрифту кегля 14 це становить 1,25 см).

Правила оформлення текстових документів подано у посиланні «Текстові документи. Загальні вимоги СОУ 207.01:2017» [3].

Захист виробничої практики відбувається у навчальному закладі, протягом тижня після завершення практики. До складу комісії входять викладачі кафедри та керівники від підприємств де проходила практика студентів.

Загальна оцінка за практику складається з комплексної оцінки з врахуванням вагових коефіцієнтів за видами робіт. Критеріями оцінки захисту (табл. 4.1.) практики є: повнота виконання програми практики,

дотримання графіку практики, якість і повнота оформлення звіту, повнота доповіді та усних відповідей при захисті звіту з практики.

Таблиця 4.1 - Оцінювання результатів проходження практики

Критерій	Виконання програми практики	Дотримання графіку практики	Якість і повнота оформлення звіту	Захист звіту (повнота доповіді та усних відповідей)
Ваговий коефіцієнт	0,2	0,2	0,4	0,2

Результати роботи студента під час практики оцінюються за двома шкалами оцінювання – інституційною та Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС). Оцінка за виробничу практику вноситься у заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план студента.

Таблиця 4.2 – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Бали	Вітчизняна оцінка
A	4,75–5,00	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Освітньо-професійна програма «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості (швейні вироби)» [Електронне видання]. – Режим доступу: <https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&r=50&p=1&f=%D0%9C>. (дата звернення: 22.11.2020).
2. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Хмельницькому національному університеті [Електронне видання]. – Режим доступу: <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/158.pdf>. (дата звернення: 22.11.2020).
3. Текстові документи. Загальні вимоги СОУ 207.01:2017 / Ю. М. Бойко, Г. В. Красильникова, Л. І. Першина, Т. Ф. Косянчук. – 2-ге вид., виправлене. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 45 с. Режим доступу: <http://lib.khnu.km.ua/sou/%D0%A1%D0%9E%D0%A31.pdf>
4. Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання СОУ 207.02:2017 / Ю. М. Бойко, Л. І. Першина. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 37 с.
5. Бондар К. І. Довідник швейного обладнання провідних фірм : навч. посібник / К. І. Бондар, Т. Д. Терещенко, В. С. Дубач. – [2-ге вид., випр.]. – Хмельницький : ХНУ, 2006. – 162 с.
6. Горобчишина В. С. Довідник технологічних послідовностей виготовлення одягу : навч. посібник / В. С. Горобчишина. – Л. : Новий світ – 2008. – 292 с.
7. Славінська А. Л. Побудова лекал деталей одягу різного асортименту : навч. посібник / А. Л. Славінська. – Хмельницький : ХНУ, 2007. – 173 с.
8. ДСТУ 2027–92. Вироби швейні і трикотажні. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1992. – 19 с.
9. ДСТУ 2023–91. Деталі швейних виробів. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1992. – 20 с.
10. ДСТУ 2162–93. Технологія швейного виробництва. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1993. – 24 с.
11. ДСТУ ГОСТ 25295:2005. Одяг верхній пальтово-костюмного асортименту. Загальні технічні умови (ГОСТ 25295–2003, IDT). – К. : Держспоживстандарт України, 2006. – 14 с.
12. <http://trudova-ohrana.ru/primery-dokumentov/zrazki-posadovih-nstrukcj/2896-posadova-nstrukcja-nzhenera-tehnologa.html>

ДОДАТОК А

ФОРМА ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША ЗВІТУ

Хмельницький національний університет
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

ЗВІТ
з виробничої ї практики

База практики _____
назва підприємства

ЗВППО000000.00.00.00

Галузь знань – 01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність – 015.36 «Професійна освіта» (за спеціалізаціями)
Спеціалізація – «Технологія виробів легкої промисловості»
Освітня програма – «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості (швейні вироби)»
Рівень вищої освіти другий (магістерській)

Студент(ка) – 1 курсу, група _____,
Шифр _____ Підпис _____ Ім'я, прізвище _____

Керівник від кафедри _____ Керівник від бази практики _____
Ім'я, прізвище, посада, науковий ступінь _____ Ім'я, прізвище, посада, науковий ступінь _____
Підпис _____ Підпис _____

МП

Кількість балів _____
Оцінка за шкалою:
національною _____/ЄКТС _____

Члени комісії:
Підпис, дата _____ Ім'я, прізвище _____
Підпис, дата _____ Ім'я, прізвище _____

Хмельницький 202__